

30. 5. 2002

“Praznovanje genocida” razburilo Metličane

DL št. 19, 9. maja

V Dolenjskem listu sta bila 9. 5. 2002 objavljena še dva odmeva na moje pisanje o metliškem občinskem prazniku. Jože Hribar v svojem odmevu metliškim občinskim svetnikom čestita, da so za občinski praznik znova izbrali 26. november, ko so partizani napadli in uničili “postojanko” skupine protirevolucionarjev na Suhorju leta 1942. Pri tem so jih ubili 23, nato pa še 8 ujetnikov s strahotnim mučenjem. Partizani so torej 26. 11. 1942 na Suhorju povzročili enega izmed mnogih podobnih genocidnih zločinov nad Slovenci. Najprej so jih z umori leta 1941 in 1942 prisilili, da so se morali samoobrambno organizirati v vojaške enote, in to v skrajno težkih razmerah, ko je deželo obvladoval okupator, takoj nato pa so jih napadali in uničevali.

Suhorske protirevolucionarje so napadli partizani, saj ni bilo obratno, kot je poskušala prikazati poveljna propagandna publicistika. Zakaj so jih napadli? Ali če vprašam širše: zakaj so komunistični partizani okupacijo izkoristili za pobijanje Slovencev, skratka za revolucionarno nasilje, katerega namen je bil nasilen prevzem oblasti? Že če bi nekaj takšnega počeli v mirnem času, bi bil to zločin. Komunisti pa so izkoristili okupacijo, ko je bil slovenski narod brez svojih organov oblasti, za nameček pa so pri tem svojem početju zlorabili še odporniška gesla.

Jože Hribar in Martin Rukše mislita, da je v Sloveniji še vedno udbovski režim, ko lahko eni pišejo in počnejo vse, drugi pa nič. Ti časi so minili. O partizanskem “napadu” na Suhor pišeta kot o nečem samoumevnem. Kaj pa so bili partizani, da so počeli kaj takšnega? V vseh takšnih primerih so bili le slepo orodje v rokah komunistov, ki so ga izrabljali za uničevanje vsega, kar jim je bilo na poti do nasilnega prevzema oblasti. Podobnih partizanskih množičnih zločinov bi lahko našteali nešteto.

V svojem prispevku v Demokraciji, ki je naenkrat tako razburil nekaj posameznikov – varuhov revolucionarnih pridobitev, kot smo temu rekli nekoč – sem naštel številne partizanske umore v metliški okolici samo iz leta 1941. Kaj vse so počeli partizani na Brezovi Rebri, kakšna strašna mučenja nedolžnih ljudi!

Zdaj pa naj bi moje pisanje “razburilo Metličane!” Katere Metličane? Tisti, ki jih je moje pisanje razburilo, ne počno nič drugega, kot zagovarjajo genocidni zločin. Ali ni partizansko pobijanje takrat razburilo sorodnikov žrtev in mnogih v tistih okoljih, kjer je pustošil revolucionarni teror? Umorjeni se niso mogli več razburjati! Petdeset let so morilci in nosilci oblasti strogo zapovedanega molka preprečevali izražanje razburjenja žrtev partizanske morije. Zdaj pa ti, ki so pri tem veselo sodelovali kriči-

jo, kako da so z mojim pisanjem razburjeni! Razburjeni so lahko samo sorodniki žrtev revolucije in vsi tisti, ki jih je to početje prizadelo. Le kako naj bo morilec razburjen, če se ga opozori na njegov zločin!? Skratka, minili so časi, ko so si eni lastili monopol celo za razburjanje. Skrbeli so za monopol do upora, za monopol do sovraštva okupatorja, za monopol do žalovanja itd. Dolgo smo morali prenašati to verbalno, mentalno in vsakršno nasilje nad drugače mislečimi. Danes na oblasti ni več ZKS s svojo udbovsko gorjačo, danes je na oblasti LDS, njeno geslo pa je Vsi drugačni, vsi enakopravni!

Občina bi si morala za svoj glavni praznik izbrati dogodek, ki ni bil izrazito pozitivno naravnani in ki bi povezoval vse ljudi. 26. november zagotovo ni dogodek, ki bi povezoval, ampak gre za izrazit dogodek, ki razdvaja ljudi.

Mnogo je dogodkov in ljudi, ki bi se jih Metličani morali spominjati in ki bi jim lahko dajali in pomagali razvijati domačijsko in etično samozavest. Pred nedavnim umrli Jože Dular je vsekakor osebnost, ki je izrazito pozitivna, kot takšna povezovala, saj je s svojim humanističnim delom za Metliko naredil izjemno veliko. Spomin nanj, rojen je bil 24. februarja 1915, je vreden cele Dolenjske, ne le Metlike, kateri je posvetil vse svoje življenje in jo kulturno obogatil tako kot verjetno nihče drug.

15. oktobra 1865 je bila v Metliki ustanovljena prva narodna čitalnica na Dolenjskem. Kaj je bolj pozitivno naravnano, kot je zavest o čitalnici kot izrazito humanistični ustanovi, ki je poleg tega pomembno budila slovensko narodno zavest?

Imeniten datum za občinski praznik bi bil datum iz leta 1524, ko je Metlika dobila mestne pravice. Če bi bilo tu težko za natančen datum, pa bi ustrezal datum 10. december 1588. Takrat je nadvojvoda Karel predpisal Metličanom volilni red za volitve mestnega sodnika. S tem je postala Metlika tudi de iure mesto. Primeren bi bil tudi 18. avgust 1407, takrat je cesar Leopold IV. izdal listino, na kateri je Metlika prvič omenjena kot mesto Metlika (Statt Möttling).

Metlika je lahko nadvse ponosna, da je 18. septembra 1869 dobila prvo požarno brambo na Slovenskem.

IVO ŽAJDELA
Ljubljana